

PANDEMI MED FÖRHINDER

Torpagatan - Jönköping

Jönköpings läns museum

Torpagatan omkring 1920

I dessa Coronavirusens dagar för mig tanken osökt till denna bild. Det är ett vykort, det finns i ett mycket uppförstorat format inne i Torpa Seniorboende som idag ligger utmed Torpagatan, vi noterar Erik Dahlbergsgatan med den obebyggda tomten, husen utmed Klostergatan runt hörnet mot Torpagatan. Huset längst upp mot Brahegatan har adress Torpagatan 12 eller Brahegatan 44. Det är intressant så tillsvida att när det byggdes, cirka 1915, ansågs det inte tillhöra skönheterne direkt. I Ortnamnsarkivet finns det upptaget under namnet Fulebo., se bild 1. I dag tycker jag det är en utmärkt representant för tidigt 1920-tal.

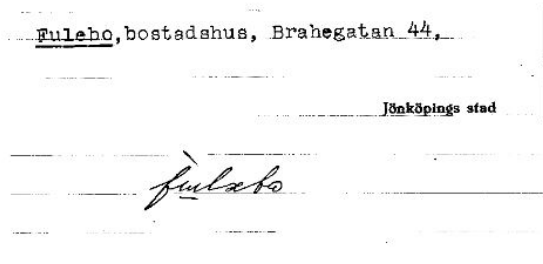

Bild 1

En detalj som fångade mig när jag för första gången såg denna bild var möjligheten för spårvagnen att vända! Jag har under många år på 40 och 50-talet tagit spårvagnen från Torpagatan, observera det hette aldrig Torpaplan, men någon möjlighet att köra runt har jag aldrig sett. Spårvagnarna kunde köras från båda ändar. Man behövde alltså inte vända, så vad var detta för något? Mitt i vändplanen tronar för övrigt en av de många Pressbyråkioskerna som var kombinerad kiosk och väntsal. Man kunde även köpa polletter och skicka paket med spårvagnen via dessa kiosker.

På en karta från 1915 slutar det röda strecket i Klostergatan snyggt och prydligt mitt i gatan, bild 2, det finns ingen vändplan. Spårvagnen hade utsträckts från Kungsgatan dit den gick 1907 till Torpaplan 1913.

Bild 2

Jönköping hade redan tidigt insett att själva motorvagnen ibland var för liten och inköpt ett antal släpvagnar som sattes i drift 1908. Under den stora Utställningen 1928 på Ryhov användes de flitigt. Men i den ursprungliga spårplanen fanns det dubbelspår så att man kunde växla och man behövde ingen vändslinga.

Men nu hade man 1918 fått problem, en pandemi, den kom att kallas spanska sjukan hade drabbat Sverige och Jönköping. Det ansågs olämpligt att köra vagnarna fulla av folk på grund av risken för smitta så man förbjöd ståplats. Därför skulle släpvagnarna användas. Men vid Torpagatan fanns inget dubbelspår!! Hastigt gjordes en vändslinga i ordning och när den väl var klar för drift var pandemin över. Den lär ha använts en gång enligt de körjournaler som finns.

Källa Jönköpings Elektricitetsverk och spårvägar